

▲ Een hele rij campers (onder) langs de bloembollenvelden van Lisse. Foto's: ANP/Robin Utrecht

▲ Bloemenpracht in de Amsterdamse Waterleidingduinen.

Niet het veld op

Hoe verleidelijk het ook is om een foto te maken middenin de bollenvelden, het is beter van niet. Je weet niet wat je onder je schoenen hebt en daardoor kun je onbedoeld bacteriën en virussen meenemen die ziektes bij de bloemen of bollen veroorzaken. Dus niet het veld op. Is de boer ook blij.

Fietsen door een Mondriaan

TOERISME BOLLENVELDEN

Zodra je de duinen in de kop van Zuid-Holland over bent, beland je in een landschap dat door Mondriaan geschilderd kon zijn. Rechte lijnen, felle kleuren. Door Sybille Kroon

Overal waar je kijkt: kleur, kleur en nog eens kleur. In het voorjaar is de Duin- en Bollenstreek – gelegen aan de Noordzeekust in het grensgebied van Zuid- en Noord-Holland – een van de kleurrijkste oorden ter wereld. En precies daarom is dit gebied wereldberoemd.

Veld na veld vormen tulpen, hyacinten en narcissen een palet van rood, geel, paars, wit, oranje en groen. Geen wonder dat je overal mensen ziet fotograferen: het ene doorkijkje is nog mooier dan het andere. Letterlijk busladingen toeristen uit binnen- en buitenland vergapen zich aan de bijna kunstzinnige en geometrische schoonheid van dit landschap.

Behalve het oog wordt ook de neus geprikkeld. In de hele Duin- en Bollenstreek ruikt je het zoete voorjaar. En met de wegen nét iets boven het maaiveld, heb je als fietser of wandelaar op de meeste plekken ook nog eens een mooi uitzicht over de bollenvelden.

De bollenvelden liggen in de luwte van de duinen. De bloemen doen het hier juist goed door de

samenstelling van deze geestgronden: kalkrijk duinzand en rivierklei. De bollenboeren verbouwen de bloemen niet primair voor de bloemen, maar voor de bollen. Die worden over de hele wereld geëxporteerd.

De totale jaarlijkse export van bloembollen is goed voor 700 miljoen euro. Niet voor niks is de Duin- en Bollenstreek aangewezen als een van de vijf belangrijkste tuinbouwconcentratiegebieden (Greenports) in Nederland. Natuurlijk profiteert de regio ook van de schoonheid van de bloemen. De Keukenhof – in het hart van de Duin- en Bollenstreek – trekt jaarlijks zo'n 800.000 bezoekers. Her en der zie je kraampjes en stalletjes aan de weg waar je bollen én bossen tulpen, narcissen, hyacinten – of wat de boer ook maar op het land heeft – kunt kopen.

De Bollenstreek en Noord-Nederland hebben overigens een bijzondere band met elkaar. Vroeger brachten boeren uit het Noord-Nederland scheepsladingen mest naar de Bollenstreek. Ze zeilden met hun skûtsjes en tjalken vol stinkende vracht over de Zuiderzee – later het IJsselmeer – en vervolgens via

de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder naar Warmond, waar ze de lading afleverden. Daarmee bemestten de Hollandse bollenboeren de geestgronden waar ze hun bollen verbouwen. Met de komst van kunstmest en vrachtovervoer over de weg verdwenen deze handel zo rond 1950. De traditie wordt in ere gehouden: elk jaar in oktober vindt de Strontrace plaats, een zeilwedstrijd met his-

torische schepen van Workum naar Warmond. En terug.

De bollenvelden liggen pal naast een langgerekt duingebied. Wie via Noordwijk langs de kust naar het noorden fietst of wandelt, ervaart een steeds wisselend duinlandschap, afhankelijk van de route die je neemt. Helmgras en laag struikgewas maken af en toe plaats voor bos- en schaduwrijke duinen.

Via een fietspad op de grens van duin en bollenvelden komt de bezoeker via Noordwijkerhout in De Zilk terecht. Vlakbij dit dorpje midden tussen de bollenvelden, bevindt zich het grootste natuurgebied aan de Nederlandse kust: de Amsterdamse Waterleidingduinen. Alleen wandelaars zijn hier welkom. Het is hier dus rustig, maar nooit stil. Hier hoor je de geluiden van de natuur: de branding van de Noordzee in de verte, overvliegende zwanen, kwetterende vogels, ruisende bomen. Ook damherten en vossen leven hier. Net als de nachtegaal, de koekoek, de zwartkop en andere bijzondere vogels. En met een beetje geluk loop je hier een herder met schapen tegen het lijf.

De Duin- en Bollenstreek is meer dan alleen duinen en bollen. Ook liefhebbers van cultuurhistorie komen er aan hun trekken. Een rondgang door het gebied brengt je in bollenplaatsjes als Lisse, Hillegom, Sassenheim, Warmond, Voorhout, Noordwijkerhout, De Zilk, Rijnsburg en Noordwijk. Bij die laatste plaats denk je in eerste instantie aan de zee. Maar dit dorp draagt niet voor niets de toevoeging Bollenbadplaats.

Noordwijk bestaat uit twee delen: Aan zee en Binnen. Ze worden van elkaar gescheiden door een groenstrook: dit gebied is uitsluitend bestemd voor bollenbouw.

Waar Noordwijk Aan zee gedomineerd wordt door grote hotels, flanerende badgasten en winkelend publiek, is Noordwijk Binnen een zee van rust. Oude lindebomen flankeren rustieke straatjes. Twee kerken (eentje nog met kruidentuin), een oude dorpspomp, galerietjes en historische panden zetten de toon; hier ademt nog de tijd van weleer.

En zo heeft elk van de plaatsen in de Duin- en Bollenstreek zijn eigen charme. Het loont de moeite om tussen Voorhout en Sassenheim even halt te houden bij het kasteel van Teuylingen. Of beter gezegd: de ruïne van het eeuwenoude bouwwerk.

En niet alleen het bloemenpark zelf, ook het kasteel van De Keukenhof tussen Hillegom en Lisse is een bezoek waard. Via een natuur- en laarzenpad kunnen bezoekers de omliggende natuur verkennen.

Met zo'n kleurrijk landschap, de vele fiets- en wandelpaden en cultuurhistorische rijkdom, zou je

haast vergeten dat de Duin- en Bollenstreek aan zee ligt. Je kunt kiezen. Het drukke, mondaine strand bij Noordwijk of juist de gemoedelijkheid bij Langevelderslag. Of de rust daartussen. De Duin- en Bollenstreek biedt elk wat wils.

Fietsen en wandelen

De Duin- en Bollenstreek is aangesloten op het fietsknooppuntennetwerk. Gratis fiets- en wandelkaarten zijn onder meer verkrijgbaar bij Noordwijk Marketing (Grent 8 te Noordwijk). Falk fiets- en wandelkaarten: nr. 13: Kop van Holland, nr. 14: Zuid-Holland Noord, stadsplattegrond Classic: Bollenstreek Keukenhof

Het 32 hectare grote bloemenpark bij Lisse is nog open tot en met 20 mei 2013. Amsterdamse Waterleidingduinen Entree: 2 euro. Honden, fietsen en brommers niet toegestaan.

www.keukenhof.nl
www.noordwijk.info
www.beleefdebollenstreek.nl